Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (četvrto vijeće)

8. srpnja 2020.*

„Damping – Uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i njihovih ključnih elemenata (ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Kine – Obveze – Dopuštenost – Provedbena uredba (EU) 2016/2146 – Proglašenje nevaljanosti računa na temelju obveze – Vremenska primjena novih odredbi”

U predmetu T-110/17,

Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd, sa sjedištem u Changzhou (Kina), koji zastupa Y. Melin, odvjetnik,

tužitelj,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju N. Kuplewatzky i T. Maxian Rusche, u svojstvu agenata,

tuženika,

kojeg podupire

Vijeće Europske unije, koje zastupa H. Marcos Fraile, u svojstvu agenta, uz asistenciju N. Tuominena, odvjetnika,

intervenijent,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a kojim se traži djelomično poništenje Provedbene uredbe Komisije (EU) 2016/2146 od 7. prosinca 2016. o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za dva proizvođača izvoznika dodijeljenog Provedbenom odlukom 2013/707/EU o potvrdi prihvaćanja preuzete obveze u vezi s antidampinškim i antisubvencijskim mjerama koje se odnose na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine za vrijeme primjene konačnih mjera (SL 2016., L 333, str. 4.) u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja,

OPĆI SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: H. Kanninen, predsjednik, J. Schwarcz (izvjestitelj) i C. Iliopoulos, suci,

tajnik: P. Cullen, administrator,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 30. siječnja 2019.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: engleski

Presudu

Okolnosti spora

1 Tužitelj, društvo Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd, proizvodi kristalne silicijske fotonaponske module u Kini i izvozi ih u Europsku uniju.

2 Europska komisija 4. lipnja 2013. donijela je Uredbu (EU) br. 513/2013 o uvođenju privremene antidampinške pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (npr. ćelija i pločica) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine i izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2013 o uvjetovanju evidentiranjem tog uvoza podrijetlom ili poslanog iz Narodne Republike Kine (SL 2013., L 152, str. 5.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 125., str. 119.).

3 Odlukom 2013/423/EU od 2. kolovoza 2013. o prihvaćanju ponude za preuzimanje obveze u vezi s antidampinškim postupkom u pogledu uvoza fotonaponskih modula od kristalnog silicija i njihovih ključnih sastavnih dijelova (tj. ćelija i poluvodičkih pločica – wafera) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL 2013., L 209, str. 23.) Komisija je prihvatila obvezu u vezi s cijenom (u daljnjem tekstu: obveza) koju je ponudila kineska gospodarska komora za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda (u daljnjem tekstu: CCCME) u ime tužitelja i nekoliko drugih proizvođača izvoznika.

4 Vijeće Europske unije 2. prosinca 2013. donijelo je Provedbenu uredbu (EU) br. 1238/2013 o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL 2013., L 325, str. 1.).

5 Vijeće je 2. prosinca 2013. također donijelo Provedbenu uredbu (EU) br. 1239/2013 o uvođenju konačne kompenzacijske pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine (SL 2013., L 325, str. 66.).

6 Članak 3. stavak 2. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članak 2. stavak 2. Provedbene uredbe br. 1239/2013 istim riječima predviđaju da Komisija može odrediti transakcije za koje „carinski dug nastaje u trenutku prihvaćanja prijave za puštanje u slobodan promet” u situacijama u kojima je povučen prihvat preuzete obveze.

7 Provedbenom odlukom 2013/707/EU od 4. prosinca 2013. o potvrdi prihvaćanja preuzete obveze u vezi s antidampinškim i antisubvencijskim mjerama koje se odnose na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine za vrijeme primjene konačnih mjera (SL 2013., L 325, str. 214. i ispravak SL 2014., L 104, str. 82.), Komisija je potvrdila prihvat obveze, kako je izmijenjena na zahtjev CCCME-a za račun kineskih proizvođača izvoznika. Komisija je 10. rujna 2014. usvojila Provedbenu odluku 2014/657/EU o prihvaćanju prijedloga skupine proizvođača izvoznika zajedno s CCCME-om za pojašnjenja u pogledu provedbe obveze iz Provedbene odluke 2013/707 (SL 2014., L 270, str. 6.).

8 Ukupna *ad valorem* pristojba koja se primjenjuje na uvoz ćelija i fotonaponskih modula podrijetlom iz Kine za društva koja nisu sadržana u uzorku a koja su surađivala te su uvrštena na popis iz Priloga I. Provedbenoj uredbi br. 1238/2013 i iz Priloga 1. Provedbenoj uredbi br. 1239/2013 iznosi 47,7 %. Ona odgovara antidampinškoj pristojbi od 41,3 % (članak 1. stavak 2. Provedbene uredbe br. 1238/2013) kojoj se pridodaje kompenzacijska pristojba od 6,4 % (članak 1. stavak 2. Provedbene uredbe br. 1239/2013). Uvozi na koje se odnose obveza i Provedbena odluka 2013/707 izuzeti su od tih pristojbi na temelju članka 3. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013.

9 Dopisom od 11. listopada 2016., Komisija je obavijestila tužitelja da namjerava povući prihvat preuzete obveze navodeći glavne elemente i razmatranja na kojima se temeljila. Tom su dopisu priloženi izvješće s općim informacijama i izvješće koje se posebno odnosi na tužitelja.

10 U izvješću koje se posebno odnosi na tužitelja, Komisija je navela da namjerava povući prihvat preuzete obveze te je tužitelja u glavi 4. naslovljenoj „Nevaljanost računa na temelju obveze" obavijestila o tome da namjerava proglasiti nevaljanima račune na temelju obveze koji su izdani na temelju prodaja uvozniku i, s druge strane, naložiti carinskim tijelima da naplate carinski dug u slučaju da tužitelj ne podnese valjane račune na temelju obveze u trenutku prihvata deklaracije o puštanju robe u slobodan promet.

11 Dopisom od 28. listopada 2016., tužitelj je iznio očitovanja o Komisijinu izvješću s općim informacijama i o izvješću koje se posebno odnosi na njega. U bitnome je objasnio da Komisija nije imala ovlast proglasiti račune nevaljanima niti naložiti carinskim tijelima da naplate pristojbe kao da nikakav račun na temelju obveze nije podnesen. Prema tužiteljevu mišljenju, to bi zapravo dovelo do retroaktivnog učinka povlačenja preuzete obveze.

12 Komisija je potvrdila svoje stajalište u Provedbenoj uredbi (EU) 2016/2146 od 7. prosinca 2016. o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za dva proizvođača izvoznika dodijeljenog Provedbenom odlukom 2013/707 (SL 2016., L 333, str. 4.; u daljnjem tekstu: pobijana uredba) donesenoj na temelju članka 8. Uredbe (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije (SL 2016., L 176, str. 21.; u daljnjem tekstu: Osnovna antidampinška uredba) i članka 13. Uredbe (EU) 2016/1037 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije (SL 2016., L 176, str. 55.; u daljnjem tekstu: Osnovna antisubvencijska uredba).

Postupak i zahtjevi stranaka

13 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 18. veljače 2017. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.

14 Komisija je podnijela odgovor na tužbu tajništvu Općeg suda 22. svibnja 2017.

15 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 23. svibnja 2017. Vijeće je zatražilo intervenciju u potporu Komisijinu zahtjevu. Glavne stranke nisu podnijele očitovanja u tom pogledu.

16 Odlukom od 10. srpnja 2017. predsjednik četvrtog vijeća Općeg suda odobrio je intervenciju Vijeća u potporu Komisijinu zahtjevu.

17 Vijeće je 27. srpnja 2017. podnijelo intervencijski podnesak.

18 U dopisu upućenom tajništvu Općeg suda 12. rujna 2017., Komisija je navela kako nema očitovanja u pogledu intervencijskog podneska.

19 Tužitelj je 12. rujna 2017. podnio svoja očitovanja na intervencijski podnesak tajništvu Općeg suda.

20 Tužitelj je 28. srpnja 2017. podnio repliku tajništvu Općeg suda.

21 Komisija je 6. listopada 2017. podnijela odgovor na repliku tajništvu Općeg suda. On je sadržavao zahtjev za povlačenje priloga C.3 replici iz spisa. Tužitelj je podnio svoja očitovanja o tom zahtjevu 9. studenoga 2017.

22 Tužitelj je Općem sudu, nakon podnošenja replike i prije rasprave, podnio dokument označen pod brojem E.1, koji upućuje na postupak pred švedskim nacionalnim carinskim tijelima u pogledu uvoza o kojima je riječ a koji su predmet računa na temelju obveze koje je Komisija proglasila nevaljanima. Komisija je u točki 14. očitovanja podnesenih tajništvu Općeg suda 23. siječnja 2019. prvotno zatražila da Opći sud proglasi taj prilog nedopuštenim i izdvoji ga iz spisa kao novi dokaz. Na raspravi se odrekla svojeg argumenta o postojanju zapreke vođenju postupka.

23 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:

– poništi članak 2. pobijane uredbe u dijelu u kojem se odnosi na njega;

– naloži Komisiji i bilo kojoj stranci kojoj bi se mogla odobriti intervencija u potporu Komisiji tijekom postupka, snošenje troškova.

24 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:

– ponajprije, odbaci tužbu kao nedopuštenu;

– podredno, odbaci jedini tužbeni razlog kao nedopušten;

– podredno tomu, odbije jedini tužbeni razlog i stoga tužbu u cijelosti kao neosnovanu;

– naloži tužitelju snošenje troškova.

25 Vijeće od Općeg suda zahtijeva da:

– odbaci tužbu kao nedopuštenu;

– podredno, odbije tužbu kao pravno neosnovanu;

– naloži tužitelju snošenje troškova, uključujući njegove vlastite troškove.

26 Na raspravi je tužitelj zatražio spajanje predmeta T-781/17, Kraftpojkarna/Komisija i T-782/17, Wuxi Saijing Solar/Komisija s ovim predmetom u svrhu donošenja odluke kojom će se okončati postupak. Nakon pitanja Općeg suda u vezi s tim, Komisija i Vijeće usprotivili su se takvom spajanju ističući da ti slučajevi u biti nemaju isti predmet. U skladu s člankom 68. Poslovnika Općeg suda, predsjednik četvrtog vijeća Općeg suda odlučio je da navedene predmete neće spojiti s ovim postupkom.

Pravo

Predmet tužbe

27 Uvodno valja ustanoviti da se ovom tužbom, kao što to proizlazi iz tužiteljeva zahtjeva, traži poništenje članka 2. pobijane uredbe u dijelu u kojem se on odnosi na tužitelja. Ova se tužba dakle odnosi na zakonitost proglašenja tužiteljevih računa na temelju obveze nevaljanima i posljedice koje iz toga proizlaze, osobito kad je riječ o povratu dugovanih antidampinških i kompenzacijskih pristojbi. Prema tome, ovaj se predmet ne odnosi na pitanje je li Komisija pravilno povukla svoj prihvat tužiteljevih obveza. Kao što je to Komisija pravilno navela, tužitelj ne pobija ni članak 1. pobijane uredbe, kojim je Komisija povukla prihvat preuzetih obveza, ni postupovna pravila koja su osobito utvrđena člankom 3. te uredbe.

Dopuštenost

Dopuštenost tužbe

28 Komisija, koju podupire Vijeće, ističe da je tužba nedopuštena. Budući da se tužitelj poziva samo na članak 2. pobijane uredbe, on mora dokazati da ima aktivnu procesnu legitimaciju na temelju članka 263. UFEU-a i osobito izravni utjecaj. Također bi trebao dokazati da ima pravni interes u pogledu navedene odredbe pobijane uredbe. Komisija ističe da, s obzirom na to da to je društvo Seraphim Solar System GmbH bilo ono koje je trebalo – kao pravnu posljedicu nevaljanosti računa koje je izdao tužitelj – platiti dugovane antidampinške i kompenzacijske pristojbe nacionalnim tijelima, a ne tužitelj, on nije dokazao ni izravni utjecaj niti pravni interes. Prema mišljenju Komisije, u ovom slučaju, pobijana uredba nije konkretno naštetila tužitelju (vidjeti, analogijom, presudu od 16. ožujka 1978., Unicme i dr./Vijeće, 123/77, EU:C:1978:73).

29 Komisija navodi da je na tužitelju da dokaže da je članak 2. pobijane uredbe proizveo izravne učinke na njegovu pravnu situaciju. Međutim, tužitelj je pobijao samo posebnu posljedicu povrede svoje obveze i njezina povlačenja, odnosno činjenicu da su računi na temelju obveze proglašeni nevaljanima te da je stoga drugo poduzeće bilo obvezno platiti antidampinške i kompenzacijske pristojbe. Komisija ističe da tužitelj miješa zahtjeve koji se primjenjuju na njegovu aktivnu procesnu legitimaciju u pogledu pobijane uredbe u cjelini i njezina članka 2. posebno.

30 Prema mišljenju Komisije, na tužitelja se nije osobno utjecalo. Najprije, nesporno je da tužitelj nije adresat članka 2. pobijane uredbe, koja ima opći doseg. Zatim, Komisija naglašava da činjenica da se njegovo ime navodi u pobijanoj uredbi kao cjelini nije odlučujuće. Prema njezinu mišljenju, pobijanom uredbom nisu uvedene antidampinške ili kompenzacijske pristojbe. Naime, pristojbe na tužiteljev uvoz proizvoda duguju se od početka, ali nisu naplaćene zbog oslobođenja od plaćanja koje je posljedica podnošenja računa na temelju obveze. Čak i nakon proglašenja nevaljanosti tih računa, pristojbe na uvoz ne bi se trebale naplatiti od tužitelja nego od društava Huashun Solar GmbH i Seraphim Solar System, kao što je to navedeno u Prilogu I. pobijanoj uredbi s obzirom na to da su ta društva jedina na koja se izravno odnosi prethodno navedena odredba.

31 Naposljetku, Komisija tvrdi da tužitelj također nema pravni interes. Prema njezinu mišljenju, tužitelj nije dokazao na koji način bi mu poništenje članka 2. pobijane uredbe moglo donijeti korist kad nevaljanost računa nije dovela do stvaranja carinskog duga za tužitelja niti ga je oslobodila ikakve obveze.

32 Tužitelj osporava tvrdnje Komisije i Vijeća. Navodi da se pobijana uredba na njega odnosi izravno i osobno, da ima pravni interes te da prema tome može podnijeti ovu tužbu.

33 U tom pogledu valja podsjetiti na to da u skladu s člankom 263. četvrtim stavkom UFEU-a, svaka fizička ili pravna osoba može pod uvjetima utvrđenima u stavku prvom i drugom tog članka pokrenuti postupke protiv akta koji je upućen toj osobi ili koji se izravno i osobno odnosi na nju te protiv regulatornog akta koji se izravno odnosi na nju, a ne podrazumijeva provedbene mjere.

34 Kad je riječ o uvjetu osobnog utjecaja, valja podsjetiti na to da, iako je točno da, s obzirom na kriterije u članku 263. četvrtom stavku UFEU a, uredbe kojima se uvode antidampinške pristojbe imaju po svojoj naravi i svojem dosegu normativni karakter jer se primjenjuju općenito na odnosne gospodarske subjekte, nije isključeno da se određene odredbe tih uredbi mogu osobno odnositi na određene gospodarske subjekte (vidjeti rješenje od 21. siječnja 2014., Bricmate/Vijeće, T-596/11, neobjavljeno, EU:T:2014:53, t. 23. i navedenu sudsku praksu).

35 Iz toga proizlazi da se akti kojima se uvode antidampinške pristojbe u određenim okolnostima mogu osobno odnositi na određene gospodarske subjekte a da pritom ne izgube regulatorni karakter (vidjeti rješenje od 21. siječnja 2014., Bricmate/Vijeće, T-596/11, neobjavljeno, EU:T:2014:53, t. 24. i navedenu sudsku praksu).

36 Kad je riječ o uvjetu izravnog utjecaja, valja podsjetiti na to da uvjet u skladu s kojim se odluka koja je predmet tužbe mora izravno odnositi na fizičku ili pravnu osobu, kako je predviđeno člankom 263. četvrtim stavkom UFEU-a, zahtijeva ispunjenje dvaju kumulativnih uvjeta, odnosno, s jedne s strane, da sporna mjera proizvodi izravne učinke na pravnu situaciju pojedinca i, s druge strane, da adresatima te mjere koji su zaduženi za njezinu provedbu taj akt ne ostavlja nikakvu diskrecijsku ovlast, s obzirom na to da je ta mjera potpuno automatska i proizlazi iz sâmog propisa Unije bez primjene drugih posrednih pravila (vidjeti rješenje od 14. siječnja 2015., SolarWorld i dr./Komisija, T-507/13, EU:T:2015:23, t. 40. i navedenu sudsku praksu, potvrđenu rješenjem od 10. ožujka 2016., SolarWorld/Komisija, C-142/15 P, neobjavljeno, EU:C:2016:163).

37 U pogledu društava koja nude preuzimanje obveze, sudska praksa je priznala da odluke Komisije koje se odnose na povlačenje prihvaćanja preuzimanja obveze i uredba Vijeća o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz određenog izvoznika mogu biti predmet tužbe dotičnog izvoznika pred sudovima Unije (vidjeti rješenje od 14. siječnja 2015., SolarWorld i dr../Komisija, T-507/13, EU:T:2015:23, t. 41. i navedenu sudsku praksu).

38 Za poduzetnike koji izvoze proizvod koji podliježe antidampinškoj pristojbi kojima se na teret stavlja damping i koji mogu dokazati da su određeni u aktima institucija smatra se da se uredba kojom se uvodi navedena pristojba na njih izravno odnosi (presuda od 28. veljače 2019., Vijeće/Marquis Energy, C-466/16 P, EU:C:2019:156, t. 54.).

39 Osim toga, u skladu sa sudskom praksom, sama okolnost da se za primjenu akta čije se poništenje traži poduzima nacionalna provedbena mjera ne omogućuje isključenje mogućnosti da se za pojedinog tužitelja smatra da se predmetni akt na njega izravno odnosi, pod uvjetom da država članica koja je zadužena za njegovu primjenu ipak ne raspolaže nikakvom autonomnom diskrecijskom ovlasti (vidjeti, u tom smislu, presudu od 5. listopada 2005., Land Oberösterreich i Austrija/Komisija, T-366/03 i T-235/04, EU:T:2005:347, t. 29. i navedenu sudsku praksu). Naime, u takvoj situaciji, donošenje nacionalne odluke automatske je prirode i treba smatrati da se na tužiteljevu pravnu situaciju izravno odnosi pobijana odluka (vidjeti, u tom smislu, presudu od 10. rujna 2009., Komisija/Ente per le Ville Vesuviane i Ente per le Ville Vesuviane/Komisija, C-445/07 P i C-455/07 P, EU:C:2009:529, t. 45. i 46. i navedenu sudsku praksu).

40 Također treba podsjetiti na to da je u skladu s ustaljenom sudskom praksom, tužba za poništenje koju podnosi fizička ili pravna osoba dopuštena samo pod pretpostavkom da tužitelj ima interes da pobijani akt bude poništen (vidjeti, u tom smislu, presudu od 24. rujna 2008., Reliance Industries/Vijeće i Komisija, T-45/06, EU:T:2008:398, t. 34. i navedenu sudsku praksu).

– *Osobni utjecaj*

41 U ovom slučaju valja utvrditi da je tužitelj proizvođač izvoznik odnosnog proizvoda koji je u potpunosti surađivao s Komisijom tijekom ispitnog postupka koji je doveo do uvođenja antidampinških i kompenzacijskih pristojbi i čije se ime nalazi u provedbenim uredbama br. 1238/2013 i 1239/2013 kojima su uvedene te pristojbe kao i prilikom prihvata obveze.

42 Osim toga, tužitelja se izričito spominje u pobijanoj uredbi. S jedne strane, spominje ga se u članku 1. normativnog dijela pobijane uredbe koji se odnosi na povlačenje prihvata obveza koje je Komisija ranije preuzela. S druge strane, navodi ga se u uvodnoj izjavi 31. te uredbe kao jednog od dvaju proizvođača izvoznika koji su izdali račune na temelju obveze koje se proglašava nevaljanima u članku 2.

normativnog dijela te uredbe. Račune o kojima je riječ u ovom slučaju tužitelj je namijenio društvu Seraphim Solar System. Pobijana uredba isključivo se odnosi na poštovanje obveza dvaju proizvođača izvoznika koji su poimenično određeni, među kojima je i tužitelj.

43 U tim okolnostima treba smatrati da na tužitelja pobijana uredba i njezin članak 2. osobno utječu.

– Izravni utjecaj

44 U ovom slučaju, Komisija je, nakon što je utvrdila tužiteljevu povredu preuzete obveze i nakon što je povukla svoj prihvat navedene obveze, u skladu s člankom 2. pobijane uredbe, proglasila nevaljanima račune na temelju obveze koje je tužitelj izdao u odnosu na određene posebne transakcije te je posljedično utvrdila da treba naplatiti konačne pristojbe koje se duguje u pogledu tih transakcija. Pobijane su odredbe tako izravno proizvele učinke na tužiteljevu pravnu situaciju. Osim toga, posljedice koje su iz toga proizašle za nacionalna carinska tijela bile su predviđene navedenim odredbama a da pritom u skladu s njima ona nisu mogla preispitati nevaljanost računa ili naplatu dugovanih pristojbi.

45 U tim okolnostima na tužitelja izravno utječe pobijana uredba, uključujući njezin članak 2.

– Pravni interes

46 Valja utvrditi da se činjenica na koju se poziva Komisija, da je uvoznik taj koji treba platiti carinski dug a ne proizvođač izvoznik, ne protivi tomu da potonji ima pravni interes za poništenje akta na temelju kojeg su ti dugovi nastali.

47 U tom pogledu, valja navesti da je dopuštenost tužbe koju je proizvođač izvoznik podnio protiv akata kojima se povlači prihvat preuzete obveze i uvodi konačna antidampinška pristojba na proizvode koje on proizvodi i izvozi na tržište Unije, prešutna ali nužno prihvaćena u sudskoj praksi (vidjeti u tom smislu presudu od 9. rujna 2010., Usha Martin/Vijeće i Komisija, T-119/06, EU:T:2010:369, potvrđenu povodom žalbe u presudi od 22. studenoga 2012., Usha Martin/Vijeće i Komisija, C-552/10 P, EU:C:2012:736). U sličnoj situaciji, iz toga se može zaključiti da se takvog proizvođača izvoznika također treba smatrati ovlaštenim za pobijanje uvođenja navedene pristojbe na proizvode koji su već izvezeni i čije je račune na temelju obveze Komisija proglasila nevaljanima.

48 Štoviše, tužitelj pravilno navodi da pobijane odredbe, u mjeri u kojoj pridonose poskupljenju uvoza proizvoda, imaju negativne posljedice na njegove trgovačke odnose s uvoznikom predmetnih proizvoda koje bi bile uklonjene ako bi se uspjelo s tužbom.

49 Prema tome, tužitelj ima pravni interes za traženje poništenja članka 2. pobijane uredbe. Tužbu treba smatrati dopuštenom.

Dopuštenost tužiteljeva prigovora nezakonitosti

50 Tužitelj ističe da su članak 3. stavak 2. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članak 2. stavak 2. Provedbene uredbe br. 1239/2013 protivni članku 8. stavcima 1., 9. i 10. i članku 10. stavku 5. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1225/2009 od 30. studenoga 2009. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (SL 2009., L 343, str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 30., str. 202. i ispravak SL 2016., L 44, str. 20.), kako je izmijenjena, kao i članku 13. stavcima 1., 9. i 10. te članku 16. stavku 5. Uredbe Vijeća (EZ) br. 597/2009 od 11. lipnja 2009. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (SL 2009., L 188, str. 93.) (SL, poglavlje 11., svezak 17., str. 273. i ispravci SL 2015., L 187, str. 91. i SL 2016., L 44, str. 20.) jer Vijeće, djelujući u svojstvu provedbenog tijela a ne zakonodavca, nije moglo

delegirati Komisiji ovlast proglašenja nevaljanosti računa na temelju obveze pukim povlačenjem prihvata obveze niti naložiti carinskim tijelima da naplate pristojbe na robu koja je već puštena u slobodan promet na carinskom području Unije.

51 Komisija, koju podupire Vijeće, ističe da je nastupila zastara tužiteljeva prava na podnošenje prigovora nezakonitosti u skladu s člankom 277. UFEU-a, na temelju presuda od 9. ožujka 1994., TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90) i od 15. veljače 2001., Nachi Europe, (C-239/99, EU:C:2001:101).

52 U tom pogledu, prema stajalištu Komisije, tužitelj je kao proizvođač izvoznik koji je surađivao u antidampinškim i antisubvencijskim ispitnim postupcima, imao vremenski ograničeno pravo na podnošenje izravne tužbe na temelju članka 263. UFEU-a za pobijanje članka 3. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013. koje je isteklo 3. ožujka 2014. Stoga, on sada nije mogao podnijeti prigovor nezakonitosti na temelju članka 277. UFEU-a za pobijanje tih odredbi.

53 Komisija ističe da je, na temelju načela pravne sigurnosti, konačnost akata institucija Unije prepreka njihovu dovođenju u pitanje nakon isteka roka za podnošenje tužbe protiv tih akata predviđenog člankom 263. UFEU-a i to čak i u okviru prigovora nezakonitosti koji se protiv navedenih akata podnosi u skladu s člankom 277. UFEU-a. Takav zaključak se primjenjuje i na uredbe kojima se uvode antidampinške i kompenzacijske pristojbe, zbog njihove dvostruke naravi normativnih akata i akata koji se mogu izravno i osobno odnositi na određene gospodarske subjekte.

54 Prema mišljenju Komisije, u ovom je slučaju nesporno da je tužitelj savršeno poznavao provedbene uredbe br. 1238/2013 i 1239/2013. Iako nije bio obuhvaćen uzorkom, tužitelj je aktivno sudjelovao u postupku koji je doveo do uvođenja antidampinških i kompenzacijskih pristojbi kako bi imao prednost u odnosu na proizvođače izvoznike koji nisu sudjelovali. Tužiteljevo ime nalazi se u prilozima navedenim uredbama. U tim okolnostima, u usporedbi s bilo kojim opreznim gospodarskim subjektom, trebao je biti upoznat s činjenicom da je Vijeće ovlastilo Komisiju da proglasi nevaljanima račune na temelju obveze i da naloži carinskim tijelima da naplate pristojbe na računima za koje se smatra da je njima povrijeđena obveza tako da je rok kojim je raspolagao za osporavanje te ovlasti i zaštitu svojeg interesa za pobijanje prethodno navedenih uredbi istekao 3. ožujka 2014.

55 Tužitelj osporava tvrdnje Komisije i Vijeća.

56 Opći sud ističe da je, prema ustaljenoj sudskoj praksi, članak 277. UFEU-a izraz općeg načela koje svakoj stranci jamči pravo da u svrhu poništenja akta koji se na nju odnosi izravno i osobno osporava valjanost ranijih akata institucije koji čine pravni temelj pobijanog akta, ako ta stranka na temelju članka 263. UFEU-a nije imala pravo podnošenja izravne tužbe protiv tih akata čije štetne posljedice trpi bez da je imala mogućnost zahtijevati njihovo poništenje (vidjeti presudu od 6. ožujka 1979., Simmenthal/Komisija, 92/78, EU:C:1979:53, t. 39. i navedenu sudsku praksu). Osim toga, iz sudske prakse proizlazi da se prigovor nezakonitosti može podnijeti samo ako ne postoji drugo raspoloživo pravno sredstvo (vidjeti u tom smislu presude od 9. ožujka 1994., TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, t. 17.; od 15. veljače 2001., Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, t. 37. i od 8. ožujka 2007., Roquette Frères, C-441/05, EU:C:2007:150, t. 40.).

57 U ovom slučaju, protivno tvrdnjama Komisije, ne može se smatrati da je tužitelj na temelju članka 263. UFEU-a odmah nakon njihova donošenja mogao osporavati članak 3. stavak 2. točku (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članak 2. stavak 2. točku (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013 niti da je rok za pobijanje tih odredbi istekao 3. ožujka 2014.

58 U tom pogledu treba naglasiti da su članak 3. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članak 2. Provedbene uredbe br. 1239/2013 činili iznimke u prilog tužitelju, u smislu da predmetni proizvodi, uvezeni u Uniju, nisu bili podvrgnuti plaćanju konačnih antidampinških i kompenzacijskih pristojbi, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti predviđeni obvezama.

59 Osim toga, kad je riječ o članku 3. stavku 2. točki (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članku 2. stavku 2. točki (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013, valja naglasiti, kao što to ističe tužitelj, da se tim odredbama u prilog Komisiji samo trebalo propisati pravo povlačenja prihvata konkretnih obveza i proglašenja odgovarajućih računa na temelju obveze nevaljanima.

60 Međutim, s jedne strane, u tom je pogledu izričito predviđeno da je Komisija trebala djelovati posredstvom posebnih mjera odnosno, povući prihvat obveze putem uredbe ili odluke – u skladu s člankom 8. stavkom 9. Uredbe br. 1225/2009 i člankom 13. stavkom 9. Uredbe br. 597/2009 – koje bi se odnosile na posebne transakcije i kojima bi se računi na temelju obveze proglasili nevaljanima (vidjeti u tom smislu rješenje od 14. siječnja 2015., SolarWorld i dr./Komisija, T-507/13, EU:T:2015:23, t. 61.). Prema tome, predmetna situacija nije usporediva s onom o kojoj je riječ u presudi od 28. veljače 2017., Canadian Solar Emea i dr./Vijeće (T-162/14, neobjavljena, EU:T:2017:124, t. 47.) na koju je Komisija uputila na raspravi ističući da je tužitelj od trenutka njihova donošenja mogao pobijati odredbe navedene u točki 57. ove presude.

61 S druge strane, kao što to ističe tužitelj, na datum donošenja članka 3. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013, pitanje mogu li se te odredbe primijeniti na njega bilo je samo hipotetsko.

62 U tim okolnostima, prije konkretne primjene članka 3. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013 koji su se odnosili na sve poduzetnike koji su prihvatili obveze o kojima je riječ, nije se moglo smatrati da se na tužitelja izravno odnose te odredbe. On također nije imao interes osporavati njihovu zakonitost u okviru tužbe za poništenje tijekom razdoblja na koje se poziva Komisija a koje je isteklo 3. ožujka 2014. Konkretno, tužiteljev interes da djeluje protiv prethodno navedenih odredbi nije se mogao temeljiti samo na mogućnosti da mu Komisija uputi povlačenje prihvata preuzetih obveza uz povlačenje računa na temelju obveze. Tužitelj nije imao nijedan razlog očekivati da će se naći u takvoj hipotetskoj situaciji.

63 K tomu, valja naglasiti da, za razliku od presude od 15. veljače 2001., Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, t. 37.), na koju se poziva Komisija, odredbe na koje se u ovom slučaju odnosi prigovor nezakonitosti nisu imale narav pojedinačne odluke. Upravo suprotno, riječ je o načelnim odredbama nakon kojih bi trebale uslijediti naknadne provedbene mjere koje su, prema potrebi, mogle naštetiti tužiteljevim interesima (vidjeti, analogijom, presudu od 16. ožujka 1978., Unicme i dr./Vijeće, 123/77, EU:C:1978:73, t. 11. do 18.). Ni činjenica da se tužitelja navodi u prilozima provedbenim uredbama br. 1238/2013 i 1239/2013 ni činjenica da je on trebao biti upoznat s time da je Vijeće ovlastilo Komisiju da proglasi nevaljanima račune na temelju obveze ne otvara mogućnost za tužitelja da odmah nakon njihova donošenja pobija odredbe iz točke 57. ove presude.

64 Tako, zbog nepostojanja pravnog interesa za pobijanje odredbi iz provedbenih uredbi br. 1238/2013 i 1239/2013 odmah nakon njihova donošenja, ništa se ne protivi tomu da se tužitelj poziva na prigovor nezakonitosti u odnosu na njih u okviru ove tužbe.

Meritum

65 Tužitelj iznosi jedan tužbeni razlog u prilog tužbi. On u biti tvrdi da je pobijanom uredbom Komisija povrijedila članak 8. stavke 1., 9. i 10. i članak 10. stavak 5. Osnovne antidampinške uredbe kao i članak 13. stavke 1. 9. i 10. i članak 16. stavak 5. Osnovne antisubvencijske uredbe time što je

proglasila nevaljanima račune na temelju obveze i potom carinskim tijelima naložila naplatu pristojbi, kao da nijedan račun na temelju obveze nije izdan i dostavljen carini u trenutku u kojem je roba puštena u slobodan promet.

66 Tužitelj svoju tužbu također temelji na prigovoru nezakonitosti članka 3. stavka 2. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 2. Provedbene uredbe br. 1239/2013 koji se temelji na navodnoj povredi članka 8. i članka 10. stavka 5. Uredbe br. 1225/2009 kao i članka 13. i članka 16. stavka 5. Uredbe br. 597/2009 u obliku u kojem su se primjenjivali u vrijeme donošenja provedbenih uredbi br. 1238/2013 i 1239/2013.

67 Uvodno valja utvrditi da su predmetne odredbe, koje proizlaze iz Osnovne antidampinške uredbe i Osnovne antisubvencijske uredbe (vidjeti točku 65. ove presude), primjenjive na datum donošenja pobijane uredbe, u biti istovjetne onima koje proizlaze iz uredbi br. 1225/2009 i 597/2009 (vidjeti točku 66. ove presude) kad je riječ o elementima koji su relevantni za analizu ovog predmeta. Prema tome, u nastavku presude uputit će se na osnovne uredbe, osim ako odredbe uredbi br. 1225/2009 i 597/2009 – koje su prema potrebi primjenjive ili se na njih upućuje – od njih odstupaju. Valja navesti da, iako je provedbene uredbe br. 1238/2013 i 1239/2013 usvojilo Vijeće koje je na temelju uredbi br. 1225/2009 i 597/2009 bilo ovlašteno uvesti konačne pristojbe, ta je ovlast prenesena na Komisiju Uredbom (EU) br. 37/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2014. Uredba (EU) br. 37/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2014. o izmjeni određenih uredbi koje se odnose na zajedničku trgovinsku politiku s obzirom na postupke za donošenje određenih mjera (SL 2014., L 18, str. 1.).

68 Tužitelj ističe da iz članka 8. Osnovne antidampinške uredbe i članka 13. Osnovne antisubvencijske uredbe proizlazi da, ako su obveze u vezi s cijenom prihvaćene, dok god te obveze ostaju na snazi, privremene ili konačne pristojbe – ovisno o slučaju – ne primjenjuju se. Nasuprot tomu, ako dođe do povlačenja prihvata obveze nakon otkrića da je jedan od proizvođača izvoznika koji je ponudio određenu obvezu počinio povredu njezinih odredbi, iz članka 8. stavka 9. Osnovne antidampinške uredbe i članka 13. stavka 9. Osnovne antisubvencijske uredbe proizlazi da se te pristojbe koje se nisu primijenile zbog prihvata obveze automatski primjenjuju. Međutim, prema tužiteljevu mišljenju, te se pristojbe odnose samo na uvoz proveden od datuma povlačenja prihvata obveze. To također proizlazi iz Komisijine prakse. Tek je nedavno Komisija u dvama navratima proglasila nevaljanima račune na temelju obveze iste vrste poput onih sadržanih u pobijanoj uredbi.

69 Tužitelj navodi da postoje samo dvije iznimke na temelju kojih je Komisija retroaktivno mogla uvesti pristojbe. Prva se odnosi na situaciju u kojoj su uvjeti iz članka 8. stavka 10. osnovne antidampinške uredbe i iz članka 13. stavka 10. Osnovne antisubvencijske uredbe ispunjeni. Ako Komisija sumnja na povredu obveze, ona može odlučiti uvesti privremene pristojbe koje se mogu definitivno naplatiti ako se potvrde sumnje o povredi.

70 Prema tužitelju, druga se iznimka odnosi na situacije u kojima je uvoz evidentiran u skladu s člankom 10. stavkom 5. Osnovne antidampinške uredbe i člankom 16. stavkom 5. Osnovne antisubvencijske uredbe. Ako je carinskim tijelima naloženo da evidentiraju uvoz, konačnu bi se pristojbu moglo primijeniti retroaktivno od datuma evidentiranja pod uvjetom da do njega dođe najviše 90 dana prije naplate privremenih pristojbi.

71 Prema tužiteljevu mišljenju, sama Komisija je izjavila da nije postojala pravna osnova za retroaktivno povlačenje računa na temelju obveze. On osporava da u ovom slučaju Komisija može tvrditi da povlačenje prihvata obveze u vezi s proglašenjem nevaljanosti računa na temelju obveze nije imalo retroaktivni učinak s obzirom na to da je antidampinški ispitni postupak okončan. Tužitelj prigovara Komisiji da je pogrešno tumačila relevantne odredbe.

72 U replici tužitelj dodaje da su carinski nadzor i carinske kontrole u nadležnosti carinskih tijela u državama članicama, u skladu s Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL 2013., L 269, str. 1., i ispravci SL, 2013., L 287, str. 90., SL 2015., L 70, str. 64., SL 2016., L 267, str. 2. i SL 2018., L 294, str. 44.; u daljnjem tekstu: Carinski zakonik Unije).

73 Komisija u biti navodi da ju je Vijeće provedbenim uredbama br. 1238/2013 i 1239/2013 moglo ovlastiti na proglašavanje računa na temelju obveze nevaljanima i na nalaganje nacionalnim carinskim tijelima da naplate pristojbe na uvoz proveden povredom uvjeta preuzimanja obveze.

74 Kao prvo, Komisija ističe da je obveza u vezi s cijenom obveza za postizanje rezultata. Izvoznik za kojeg se pokaže da je provodio damping ili da je koristio subvencije protiv kojih se mogu uvesti kompenzacijske mjere mogao bi povećati cijenu svojih izvoza kako bi poništio štetne učinke navedenih praksi pri čemu taj iznos cijene potvrđuje izdavanje računa na temelju obveze. Međutim, on bi trebao poštovati svoju obvezu kako bi mogao nastaviti koristiti oslobođenje od antidampinških ili kompenzacijskih pristojbi koje se inače duguju za proizvode o kojima je riječ a koji su predmet dampinga ili subvencije. Tako bi obveza činila iznimku od uvjeta koji se inače primjenjuju na predmetne proizvode. Nasuprot tomu, ako račun na temelju obveze nije podnesen ili ako se nakon toga otkrije da on ne ispunjava tražene uvjete, antidampinške ili kompenzacijske pristojbe bile bi ponovno primjenjive i nacionalna carinska tijela naplatila bi navedene pristojbe. Komisija tvrdi da s obzirom na to da obveza čini iznimku ili osjetljiv sporazum, ona treba biti predmet uskog tumačenja. Za Komisiju bi ugovaranje obveze predstavljalo rizik kojem se dodaju poteškoće prilikom njezine kontrole. Svaka stranka koja prihvati obvezu, trebala bi osigurati njezino stvarno poštovanje i provesti učinkovit nadzor nad njezinom primjenom, surađujući s Komisijom u okviru odnosa povjerenja.

75 Zbog tih je razloga Sud priznao da institucije Unije mogu prihvatiti, odbiti i definirati uvjete preuzimanja obveze u vezi s cijenom na temelju njihove zakonodavne diskrecijske ovlasti. Komisija bi posljedično mogla sankcionirati svaku povredu obveze ili obveze suradnje u okviru njezina izvršenja povlačenjem svojeg prihvata i uvođenjem antidampinških i kompenzacijskih pristojbi na temelju činjenica utvrđenih u kontekstu ispitnog postupka koji je doveo do preuzimanja obveze u vezi s cijenom u skladu s člankom 8. stavcima 7. i 9. Osnovne antidampinške uredbe i člankom 13. stavcima 7. i 9. Osnovne antisubvencijske uredbe. Ta ovlast sankcije uključivala bi ovlast proglašavanja računa na temelju obveze nevaljanima.

76 Kao drugo, Komisija osporava tužiteljev argument u skladu s kojim je Vijeće nije moglo provedbenim uredbama br. 1238/2013 i 1239/2013 ovlastiti da proglasi nevaljanima račune koji se odnose na robu koja je već puštena u slobodan promet s obzirom na to da takva mogućnost nije predviđena Osnovnom antidampinškom uredbom niti Osnovnom antisubvencijskom uredbom.

77 Kao prvo, Komisija u tom pogledu ističe da je njezina opća zadaća bila provoditi nadzor nad obvezama prihvaćenima na temelju članka 8. Osnovne antidampinške uredbe i članka 13. Osnovne antisubvencijske uredbe, uz pomoć carinskih tijela država članica ako se to pokaže nužnim. Komisija ističe da se te odredbe ne protive tomu da se račune na temelju obveze proglasi nevaljanima nego se jednostavno to u njima ne spominje.

78 Kao drugo, prema mišljenju Komisije, članak 8. stavak 9. Osnovne antidampinške uredbe i članak 13. stavak 9. Osnovne antisubvencijske uredbe ne definiraju prirodu povreda obveze i ne određuju okolnosti u kojima se može povući njihov prihvat. Na institucijama je da uvedu određene zahtjeve usklađenosti pri čemu je izdavanje računa na temelju obveze samo jedan od primjera. Pravna osnova za definiranje tih tehničkih uvjeta u uredbama kojima se uvode konačne pristojbe nalazi se u članku 14. stavku 1. Osnovne antidampinške uredbe i članku 24. stavku 1. Osnovne antisubvencijske uredbe u skladu s kojima pristojbe „ubiru […] države članice u obliku, prema navedenoj stopi i drugim uvjetima utvrđenim u uredbi o uvođenju pristojba”. Mogućnost davanja ovlasti Komisiji da proglasi nevaljanima račune na temelju obveze proizlazi iz njezine opće zadaće provedbe nadzora nad

obvezama, ovlasti Vijeća da utvrdi „druge elemente” za naplatu predmetnih pristojbi i iz obveze proizvođača izvoznika da omoguće nadzor u okviru odnosa povjerenja s Komisijom, s obzirom na to da taj odnos ovisi o pouzdanosti podnesenih dokumenata.

79 Kao treće, Komisija ističe da obveza podnošenja računa na temelju obveza i njihovo proglašenje nevaljanima u slučaju neusklađenosti s preuzetim obvezama nisu novi. U ovom slučaju Komisija navodi da je primijenila svoju ovlast povlačenja prihvata obveze i da je odgovarajuće račune na temelju obveze proglasila neusklađenima time što je tužitelju primjereno obrazložila svoju odluku. Antidampinška ili kompenzacijska pristojba koju se duguje u sličnoj situaciji zbog nevaljanog računa na temelju obveze odnosila bi se samo na reguliranje okolnosti. Proglašavanje računa na temelju obveze nevaljanima namijenjeno je jačanju učinkovitosti obveza u vezi s cijenom koje je Komisija prihvatila te ono odražava i nadopunjava nadležnost nacionalnih carinskih tijela dodatnim sredstvom koje omogućuje naplatu pristojbi u slučaju povrede obveze.

80 Kao četvrto, prema Komisijinu mišljenju, tužitelj se ne može pozivati na načela pravne sigurnosti i zaštite legitimnih očekivanja. Komisija navodi da oslobođenje od antidampinških i kompenzacijskih pristojbi nije bilo konačno u trenutku puštanja u slobodan promet. Osim toga, jasna pravna pravila tužitelju su od početka naznačila mogućnost proglašenja nevaljanosti računa na temelju obveze osobito u slučaju povrede obveze.

81 Komisija ističe da su nacionalna carinska tijela ta koja moraju ocijeniti jesu li ili nisu sposobna naplatiti carine na račune za koje je istekao trogodišnji rok zastare predviđen člankom 103. stavkom 2. Carinskog zakonika Unije, kako se primjenjuje na predmetna prava na temelju članka 1. stavka 3. Provedbene uredbe br. 1238/2013 u vezi s člankom 14. stavkom 1. Osnovne antidampinške uredbe. Odgovarajući članak iz Osnovne antisubvencijske uredbe je članak 24. stavak 1. Komisija među ostalim ističe da nije postojala nikakva retroaktivnost u smislu prava Unije s obzirom na to da se učinci tih nevaljanosti nisu primjenjivali *ratione temporis* prije 23. travnja 2014., odnosno prije datuma podnošenja tužiteljeva prvog računa na temelju obveze a pogotovo ne prije 4. prosinca 2013. odnosno datuma primjene pristojbi na predmetni proizvod.

82 Prema Komisijinu mišljenju, u tom kontekstu i s obzirom na načelo zaštite vlastitih sredstava Unije, očito je da se, ako dođe do podnošenja netočnih ili nepotpunih računa na temelju obveze, primjenjuje obična antidampinška ili kompenzacijska pristojba koju duguje dotični proizvođač izvoznik, kao da potonji nije podnio račun na temelju obveze te se pristojbe koje nisu plaćene zbog podnošenja tih računa na temelju obveze duguju kao da nije postojalo oslobođenje.

83 Kao peto, kad je riječ o odredbama članka 10. stavka 5. Osnovne antidampinške uredbe i članka 16. stavka 5. Osnovne antisubvencijske uredbe, Komisija tvrdi da se oni ne odnose na navodnu praksu.

84 Kao treće, Komisija ističe da nikada nije postojala praksa koja bi se sastojala od toga da se uvoz proveden prije povlačenja prihvata obveze oslobodi od antidampinških ili kompenzacijskih pristojbi. Jedini slučajevi u kojima računi na temelju obveze nisu bili proglašeni nevaljanima nisu obuhvaćeni kategorijom koju je naveo tužitelj. Čak i da je postojala takva praksa, to ne bi imalo nikakvog utjecaja na zakonitost pobijane uredbe. U tom kontekstu, točka 33. tužbe nedopuštena je zbog toga što je njome povrijeđen članak 76. točka (f) Poslovnika jer nije podnesen nijedan dokaz.

85 Komisija tvrdi da bi se tužiteljevo stajalište moglo sažeti na način da je jedina pravna posljedica povrede obveze njezino povlačenje u budućnosti. Sve transakcije koje se temelje na povredama a koje su provedene prije donošenja odluke o povlačenju bile bi zaštićene. Međutim, Komisija ističe da ništa u pravu Unije ne opravdava tako široku zaštitu gospodarskog subjekta koji krši obveze koje je dobrovoljno prihvatio, osobito ako ga se unaprijed upozorilo o posljedicama takvih djela.

86 U odgovoru na repliku Komisija u biti ističe da se ona i tužitelj slažu da se antidampinške i kompenzacijske pristojbe mogu uvesti odmah nakon povrede obveze. Neslaganje se odnosi samo na metodu koju bi trebalo koristiti u tom pogledu. Komisija smatra da nema smisla provesti evidentiranje i uvesti privremene pristojbe ako je ispitni postupak okončan te su uvedene konačne pristojbe. Metoda koju je tužitelj predložio nije vodila računa o činjenici da Komisija može započeti evidentiranje tek nakon što utvrdi povredu obveze. Komisija ističe da je slijedila odgovarajući postupak. Naime, poništenje računa na temelju obveze jedini je način naplate pristojbi počevši od činjeničnog događaja koji čini povredu. Komisija također tvrdi da valja provesti razliku između uvođenja pristojbi i obustave njihove naplate. Situacija o kojoj je ovdje riječ obuhvaćena je drugim slučajem.

87 Kad je riječ o tužiteljevu argumentu u skladu s kojim su carinski nadzor i carinske kontrole u nadležnosti carinskih tijela država članica, Komisija tvrdi da je taj argument prvi put iznesen u replici i da je stoga nedopušten na temelju članka 84. stavka 1. Poslovnika. U svakom slučaju, on nije osnovan.

88 Komisija ističe da je nesporno da je carinskim tijelima naložila naplatu antidampinških i kompenzacijskih pristojbi koje su se dugovale na uvoz predmetnog proizvoda u skladu s člankom 2. pobijane uredbe. Komisija navodi da je, a da pritom nije željela prisvojiti ovlasti nacionalnih tijela, sebi propisala obvezu provedbe određenih djelatnosti nadzora i provjere usklađenosti na temelju ovlasti predviđenih člankom 14. stavkom 1. Osnovne antidampinške uredbe i člankom 24. stavkom 1. Osnovne antisubvencijske uredbe kako bi zaštitila vlastita sredstva Unije.

89 Naposljetku, Komisija navodi da je tužiteljev argument u skladu s kojim su Komisija i Vijeće u svojem svojstvu izvršne vlasti proširili Komisijine ovlasti izvan onoga što je bilo dopušteno Ugovorima i sekundarnim pravom nedopušten jer je riječ o novom tužbenom razlogu koji je prvi put iznesen u replici, protivno zahtjevima iz članka 84. stavka 1. Poslovnika. U svakom slučaju, prema Komisijinu mišljenju, tom argumentu nedostaje jasnoće kad je riječ o načinu na koji je Vijeće proširilo Komisijine ovlasti.

90 Vijeće u bitnome podupire Komisijine tvrdnje. Kao prvo, tvrdi da pravilno tumačenje članka 8. stavka 9. Osnovne antidampinške uredbe i članka 13. stavka 9. Osnovne antisubvencijske uredbe pokazuje da te odredbe omogućuju proglašenje nevaljanosti računa na temelju obveze. Kao drugo, tvrdi da prethodno navedene uredbe daju pravnu osnovu koja institucijama Unije omogućuje da propišu zahtjeve usklađenosti za upravljanje obvezama u vezi s cijenom. Kao treće, prema mišljenju Vijeća, odredbe o nevaljanosti računa na temelju obveze odgovaraju praksi institucija Unije. Kao četvrto, Vijeće navodi da proglašenje nevaljanosti računa na temelju obveze nije istovjetno retroaktivnom uvođenju antidampinških i kompenzacijskih pristojbi koje bi bilo protivno pravu Unije.

91 Tužitelj osporava tvrdnje Komisije i Vijeća.

Pravni okvir iz kojeg proizlaze tužiteljeve obveze i računi na temelju obveze

92 Valja podsjetiti na to da, u skladu s člankom 8. stavkom 1. Osnovne antidampinške uredbe, u slučaju da se utvrdi postojanje dampinga i štete, Komisija ima mogućnost prihvatiti ponude kojima se izvođači dobrovoljno i na zadovoljavajući način obvezuju preispitati svoje cijene kako bi se izbjegao izvoz predmetnih proizvoda po dampinškim cijenama, ako je uvjerena da se štetni učinci dampinga tom obvezom uklanjaju.

93 U ovom slučaju, s jedne strane valja utvrditi da su konačne antidampinške i kompenzacijske pristojbe utvrđene po stopama koje su određene s obzirom na kategorije poduzetnika, osobito ovisno o činjenici da je bila riječ o poduzetnicima koji su surađivali u ispitnom postupku. S druge strane, prihvat predmetnih obveza doveo je do oslobođenja predmetnih poduzetnika od plaćanja konačnih

antidampinških i kompenzacijskih pristojbi kao što to proizlazi iz članka 3. stavka 1. i iz uvodne izjave 438. Provedbene uredbe br. 1238/2013 kao i iz članka 2. stavka 1. i iz uvodne izjave 865. Provedbene uredbe br. 1239/2013.

94 U tom pogledu, u sudskoj praksi koja se odnosi na tumačenje sustava koji se primjenjuje na obveze u okviru Uredbe br. 1225/2009 već je utvrđeno da uvoz na koji se odnosi preuzimanje obveza nije zbog donošenja odluke o prihvaćanju preuzimanja obveza oslobođen antidampinških pristojbi jer oslobođenje proizlazi iz odredbi koje je donijela Komisija u izmijenjenoj Privremenoj antidampinškoj uredbi ili Vijeće u Konačnoj antidampinškoj uredbi, radi provedbe obveza koje je Komisija prihvatila. Takva je obveza na Vijeću na temelju članka 9. stavka 5. Uredbe br. 1225/2009, koji određuje da se uredbom mora uvesti konačna antidampinška pristojba na uvoze proizvoda za koji je utvrđeno da je pod dampingom i koji nanosi štetu, uključujući iznimku uvoza iz onih izvora koji su eventualno prihvatili preuzimanje obveza (rješenje od 14. siječnja 2015., SolarWorld i dr./Komisija, T-507/13, EU:T:2015:23, t. 48.).

95 Valja utvrditi da čak i ako je odluka o prihvaćanju obveza donesena, privremene ili konačne antidampinške pristojbe se na temelju članka 14. stavka 1. Uredbe br. 1225/2009 uvode samo putem uredbe, pri čemu je tom odredbom također predviđeno da ih države članice ubiru prema drugim uvjetima utvrđenima u uredbi o uvođenju pristojbi, među kojima su uvjeti utvrđeni za provođenje preuzetih obveza (rješenje od 14. siječnja 2015., SolarWorld i dr./Komisija, T-507/13, EU:T:2015:23, t. 49.). Članak 24. stavak 1. Uredbe br. 597/2009 u biti proizlazi iz istog pristupa.

96 Usto, s jedne strane, predviđeno je da je Komisija obvezna provjeriti poštovanje obveza, ako je to nužno, zajedno s carinskim tijelima država članica u skladu s člankom 8. stavkom 9. Uredbe br. 1225/2009 i člankom 13. stavkom 9. Uredbe br. 597/2009. Osim toga, očito je da provedba Komisijina nadzora nad obvezama ovisi o pouzdanosti dokumenata koji su podneseni prilikom izvršenja obveze koju je ugovorio dotični izvoznik (presuda od 22. studenoga 2012., Usha Martin/Vijeće i Komisija, C-552/10 P, EU:C:2012:736, t. 35.).

97 S druge strane, u skladu sa svrhom članka 8. Uredbe br. 1225/2009, na temelju obveze koju je preuzeo, tužitelj je također bio obvezan ne samo osigurati njezino djelotvorno poštovanje nego također provesti učinkovit nadzor nad provedbom te obveze u suradnji s Komisijom u okviru odnosa povjerenja na kojem se temelji prihvat takve obveze te institucije (vidjeti u tom smislu presudu od 22. studenoga 2012., Usha Martin/Vijeće i Komisija, C-552/10 P, EU:C:2012:736, t. 24.). Ista je logika analogijom primjenjiva na obveze u kontekstu kompenzacijskih pristojbi, u skladu s člankom 13. Uredbe br. 597/2009 s obzirom na to da je njihova svrha slična obvezama preuzetima u kontekstu Osnovne antidampinške uredbe.

98 Osim toga, kao što to navodi Komisija, obvezu u vezi s cijenom koju je preuzeo poduzetnik treba smatrati obvezom rezultata koju treba poštovati i potvrditi osobito izdavanjem računa na temelju obveze prilikom uvoza predmetnih proizvoda u Uniju. Članak 3. stavak 1. točka (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članak 2. stavak 1. točka (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013 sadržavaju izričita upućivanja na račune na temelju obveze. Kao što to ističe Komisija, sadržaj računa na temelju obveze i potvrda o obvezi izvoza predviđen je prilozima III. i IV. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i prilozima 2. i 3. Provedbene uredbe br. 1239/2013.

99 Naposljetku, iz sudske prakse proizlazi da postoji zahtjev za osiguranje primjerenog nadzora nad obvezama (vidjeti, u tom smislu, presudu od 25. siječnja 2017., Rusal Armenal/Vijeće, T-512/09 RENV, EU:T:2017:26, t. 178.).

Učinci Komisijina povlačenja prihvata preuzete obveze i proglašenje računa na temelju obveze nevaljanima u pobijanoj uredbi

100 Najprije, valja navesti da, u skladu s člankom 8. stavkom 1. drugim podstavkom Osnovne antidampinške uredbe:

„[…] sve dok je preuzeta obveza na snazi, privremene pristojbe koje je Komisija uvela u skladu s člankom 7. stavkom 1., odnosno konačne pristojbe uvedene u skladu s člankom 9. stavkom 4., ovisno o slučaju, ne primjenjuju se na relevantan uvoz dotičnog proizvoda koji su proizvela trgovačka društva iz odluke Komisije o prihvaćanju preuzimanja obveza, kako je naknadno izmijenjena […]”

101 Tekst članka 13. stavka 1. drugog podstavka Osnovne antisubvencijske uredbe u biti je istovjetan.

102 Zatim, u članku 8. stavku 9. Osnovne antisubvencijske uredbe navodi se:

„U slučaju kršenja preuzetih obveza ili u slučaju da se neka od strana koje su preuzele obveze povuče iz preuzetih obveza, ili u slučaju da Komisija povuče prihvaćanje preuzete obveze, iz prihvaćene preuzete obveze povlači se Odlukom ili Uredbom Komisije, ovisno o slučaju, a automatski se primjenjuje privremena pristojba koju je uvela Komisija u skladu s člankom 7. ili konačna pristojba koja je uvedena u skladu s člankom 9. stavkom 4. pod uvjetom da je dotičnom izvozniku pružena mogućnost iznošenja primjedaba, osim u slučaju da se izvoznik povuče iz preuzimanja obveza. […]”

103 Tekst članka 13. stavka 9. Osnovne antisubvencijske uredbe je u biti istovjetan.

104 U tom pogledu, uvodne izjave 18. i 19. Uredbe Vijeća (EZ) br. 461/2004 od 8. ožujka 2004. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 384/96 o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice i Uredbe (EZ) br. 2026/97 o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (SL 2004., L 77, str. 12.) koje su dovele do donošenja izmjene teksta odredbi koje su relevantne za ovaj spor, glase kako slijedi:

„(18) Članak 8. stavak 9. Osnovne antidampinške uredbe među ostalim propisuje da u slučaju da jedna od stranaka povuče prihvat preuzete obveze, u skladu s člankom 9. treba uvesti konačnu pristojbu na temelju činjenica koje su utvrđene u okviru ispitnog postupka koji je doveo do nastanka obveza. Ta obveza dovodi do dvostrukog postupka koji traje određeno vrijeme i u kojemu se donosi Komisijina odluka o povlačenju prihvata obveze i Uredba Vijeća kojom se ponovno uvodi pristojba. Budući da ta odredba Vijeću ne ostavlja nikakvu diskrecijsku ovlast kad je riječ o uvođenju pristojbe ili njezinu iznosu, u slučaju povrede ili povlačenja obveze, smatra se primjerenim izmijeniti odredbe članka 8. stavaka 1., 5. i 9. kako bi se razjasnile Komisijine ovlasti i omogućilo povlačenje obveze te primjena pristojbe pomoću jednog jedinstvenog pravnog akta. Kako bi se osigurala pravilna primjena mjera koje su na snazi, potrebno je također osigurati i da postupak povlačenja završi u roku od obično šest, a nikako više od devet mjeseci.

(19) Uvodna izjava 18. primjenjuje se *mutatis mutandis* na obveze na temelju članka 13. Osnovne antisubvencijske uredbe.” [neslužbeni prijevod]

105 Naposljetku članak 8. stavak 10. Osnovne antidampinške uredbe glasi kako slijedi:

„Privremene pristojbe mogu se uvesti u skladu s člankom 7. na temelju najboljih podataka koji su na raspolaganju, ako postoji razlog za vjerovanje da se krši preuzeta obveza odnosno, u slučaju kršenja preuzete obveze ili povlačenja iz iste, ako ispitni postupak koji je vodio k preuzimanju obveze nije završen.”

106 Tekst članka 13. stavka 10. Osnovne antisubvencijske uredbe je u biti istovjetan.

107 Neslaganje između stranaka temelji se na tumačenju učinaka tih odredbi. S jedne strane, Komisija i Vijeće smatraju da povlačenje prihvata obveza dovodi do povratka u početnu situaciju u smislu da se duguju sve konačne antidampinške i kompenzacijske pristojbe u vezi s računima na temelju obveze koji su proglašeni nevaljanima.

108 S druge strane, tužitelj ističe da se antidampinške i kompenzacijske pristojbe mogu uvesti samo ubuduće, odnosno od trenutka u kojem Komisija povuče prihvat obveza, osim određenih iznimaka koje su izričito predviđene Osnovnom antidampinškom i Osnovnom antisubvencijskom uredbom.

109 Komisija u biti ističe da su u tim okolnostima konačne antidampinške ili kompenzacijske pristojbe „ponovno primjenjive". Navodi da je situacija o kojoj je riječ usporediva sa situacijom u kojoj uvoznik podnese na carinjenje račun na temelju obveze koji nije potpisao nalogodavac proizvođača izvoznika ili koji sadržava druge nepravilnosti. Jednako tako, ona se poziva na određene situacije koje su obuhvaćene oslobođenjem od carina, u slučaju dokaza o povlaštenom podrijetlu, u kojima *a posteriori* nadzor pokaže da je preferencijalna tarifa pogrešno odobrena, odnosno u presudama od 7. prosinca 1993., Huygen i dr. (C-12/92, EU:C:1993:914, t. 19.) i od 9. ožujka 2006., Beemsterboer Coldstore Services (C-293/04, EU:C:2006:162, t. 34.). U istom je smislu Komisija na raspravi u bitnome uputila na to da u slučaju povlačenja prihvata obveza, institucije Unije daju upute nacionalnim tijelima za naplatu primjenjivih pristojbi ili drugim riječima za „ponovno pokretanje transakcije". Tako bi se uvoz podvrgnuo početnim konačnim antidampinškim i antisubvencijskim pristojbama, kako su utvrđene u skladu s člankom 9. stavkom 4. Osnovne antidampinške uredbe i člankom 15. stavkom 1. Osnovne antisubvencijske uredbe.

110 Tužitelj nije osporavao da institucije Unije mogu prihvatiti, odbiti i definirati uvjete preuzimanja obveze u vezi s cijenom na temelju njihove diskrecijske ovlasti. Tužitelj ne osporava niti diskrecijsku ovlast kojom institucije Unije raspolažu kad je riječ o povlačenju prihvata obveze.

111 Nasuprot tomu, kako bi istaknuo da je samo u posebnim okolnostima bilo moguće retroaktivno primijeniti konačne antidampinške i kompenzacijske pristojbe, tužitelj upućuje na članak 8. stavak 10. Osnovne antidampinške uredbe i konkretnije na njezin članak 10. stavak 5. naslovljen „Retroaktivnost" koji glasi kako slijedi:

„[…] U slučajevima kršenja ili povlačenja iz preuzetih obveza mogu se uvesti konačne pristojbe na robu koja je ušla u slobodni promet najviše 90 dana prije primjene prijevremenih mjera, pod uvjetom da se uvozi evidentiraju u skladu s člankom 14. stavkom 5. i da se retroaktivna ocjena ne primjenjuje na uvoze koji su ušli prije kršenja ili povlačenja iz preuzetih obveza."

112 Tužitelj navodi da te odredbe u bitnome odgovaraju članku 13. stavku 10. Osnovne antisubvencijske uredbe i članku 16. stavku 5. te uredbe.

113 Tužitelj tvrdi da su se mjere poput zahtjeva za povrat dugovanih konačnih antidampinških i kompenzacijskih pristojbi mogle primijeniti na predmetni uvoz samo u slučaju evidentiranja takvih mjera. Tako je prema njegovu mišljenju, Komisijin pristup u ovom slučaju pogrešan i nezakonit zbog toga što ona ne slijedi nijednu od pretpostavki koje je zakonodavac izričito predvidio u situacijama u kojima se mogu retroaktivno primijeniti antidampinške i kompenzacijske pristojbe. Tužitelj ističe da Komisija ne može naložiti naplatu konačnih pristojbi na proizvode koji su stavljeni u slobodan promet ako prethodno nije uvela privremene pristojbe ili naložila evidentiranje.

114 Prigovor nezakonitosti koji tužitelj ističe protiv članka 3. stavka 2. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 2. Provedbene uredbe br. 1239/2013 treba shvatiti na način da se retroaktivna primjena antidampinških ili kompenzacijskih pristojbi u ovom slučaju također nije mogla zakonito temeljiti na tim odredbama. Naime, te odredbe, osobito članak 3. stavak 2. točka (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članak 2. stavak 2. točka (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013 i same su

protivne članku 8. i članku 10. stavku 5. Osnovne antidampinške uredbe kao i članku 13. i članku 16. stavku 5. Osnovne antisubvencijske uredbe. Taj će se prigovor razmatrati nakon ispitivanja tužiteljeva jedinog tužbenog razloga.

Jedini tužbeni razlog koji iznosi tužitelj

115 Kao prvo, valja utvrditi da se, kad je riječ o tužiteljevu upućivanju na članak 8. stavak 10. Osnovne antidampinške uredbe i članak 13. stavak 10. Osnovne antisubvencijske uredbe, te odredbe ne odnose na ovu situaciju.

116 Naime, s jedne strane, kao što to ističu Komisija i Vijeće, situacija o kojoj je riječ u ovom slučaju nije usporediva s onom u kojoj bi postojali samo „razlozi za vjerovanje" da je povrijeđena obveza što posljedično dovodi do mogućnosti za uvođenje privremene pristojbe. Naprotiv, u ovom slučaju, tužitelj nije pobijao povredu svoje obveze. Okolnost da tužitelj tvrdi da nije osporavao povlačenje prihvata obveze samo zato što je znao za činjenicu da institucije Unije imaju znatnu marginu prosudbe u tom pogledu ničime ne mijenja taj zaključak.

117 S druge strane, u ovom slučaju nije riječ niti o drugoj situaciji predviđenoj odredbama iz točke 115. ove presude, u kojoj „u slučaju kršenja […] obveze", ispitni postupak koji je vodio k preuzimanju obveze „nije završen". Naprotiv, nesporno je da je Komisija utvrdila konačne antidampinške i kompenzacijske pristojbe.

118 Kao drugo, kad je riječ o tužiteljevu upućivanju na članak 10. stavak 5. Osnovne antidampinške uredbe i članak 16. stavak 5. Osnovne antisubvencijske uredbe, valja utvrditi da se te odredbe odnose na posebne situacije u kojima su institucije postupale posredstvom „evidentiranja" uvoza, u skladu s člankom 14. stavkom 5. Osnovne antidampinške uredbe ili člankom 24. stavkom 5. Osnovne antisubvencijske uredbe. Osim toga, tim se odredbama kao osnova za izračun retroaktivnosti uzima datum primjene privremenih mjera. Međutim, u ovom slučaju, nijedna od tih pretpostavki nije primjenjiva jer Komisija nije evidentirala predmetni uvoz kao i zbog nedostatka privremenih mjera.

119 Budući da situacija u ovom slučaju ne odgovara nijednoj od pretpostavaka izričito predviđenih u Osnovnoj antidampinškoj i Osnovnoj antisubvenvencijskoj uredbi, valja ocijeniti, kao što to tvrdi tužitelj (vidjeti točke 69. do 71. ove presude) postoji li neka druga pravna osnova za donošenje članka 2. normativnog dijela pobijane uredbe.

120 Komisija i Vijeće upućuju na poseban kontekst ovog predmeta kako bi objasnili pristup iz pobijane presude. U tom pogledu, Komisija je tvrdila, pozivajući se na sustavno tumačenje Osnovne antidampinške i Osnovne antisubvencijske uredbe, da iz njih proizlazi da su se konačne pristojbe, kako su prvotno uvedene na predmetne proizvode na temelju tužiteljevih obveza, mogle automatski primijeniti kao izravna posljedica mjere koja se sastoji od Komisijina povlačenja prihvata navedenih obveza.

121 Vijeće je navelo da se Osnovna antidampinška i Osnovna antisubvencijska uredba nisu izričito odnosile na ovaj „vjerojatno najčešći" slučaj, u kojem je, kao u ovom predmetu, Komisija vlastitom inicijativom pokrenula ispitni postupak o povredi obveze. Osim toga, Vijeće je osporavalo sljedeći pristup u skladu s kojim – zbog činjenice da ta vrsta ispitnog postupka nije bila izričito predviđena Osnovnom antidampinškom i Osnovnom antisubvencijskom uredbom, te da njima nije bila izričito predviđena Komisijina mogućnost da račune na temelju obveze proglasi nevaljanima – treba slijediti da je ta praksa bila nezakonita (vidjeti također točku 90. ove presude). Vijeće dodaje da je pojam „računi na temelju obveze" kao način upravljanja prihvaćenim obvezama razvijen kroz praksu odlučivanja institucija Unije.

122 Prema mišljenju Vijeća, u ovom slučaju, nije bilo moguće niti nužno provesti uvođenje privremenih antidampinških i kompenzacijskih pristojbi ili evidentirati uvezene proizvode, s obzirom na to da je ispitni postupak već okončan te da su utvrđene konačne pristojbe, neovisno o Komisijinu istodobnom prihvaćanju tužiteljevih obveza i obveza drugih kineskih poduzeća izvoznika. Vijeće ističe da su privremene pristojbe samo prethodile konačnima. U ovom slučaju, prema mišljenju Vijeća, nije bilo moguće vratiti se unatrag, evidentiranje nije imalo nikakvog smisla i privremene pristojbe nisu više mogle biti relevantne s obzirom na to da su uklonjene konačnim pristojbama. Vijeće navodi da je Komisijin postupak poseban postupak koji prema njegovu mišljenju proizlazi iz stalne prakse institucija Unije u usporedivom kontekstu.

123 Vijeće tvrdi da je u ovom slučaju trebalo ocijeniti koji su bili predmetni računi na temelju obveze i, nakon njihova proglašenja nevaljanima, primijeniti dugovane antidampinške i kompenzacijske pristojbe koje su jednostavno obustavljene. Vijeće se među ostalim poziva na presudu od 21. veljače 1984., Allied Corporation i dr./Komisija (239/82 i 275/82, EU:C:1984:68, t. 21.). Ono ističe činjenicu da su računi na temelju obveze ispunjavali isti cilj kao i uvozne evidencije, odnosno omogućavanje praćenja.

124 Komisija i Vijeće naglašavaju da se tužiteljeva argumentacija zapravo odnosi na to da se poduzetniku omogući da ostvari korist od situacije u kojoj je – zbog nepostojanja preciznih pravila u tom pogledu – iako je prihvatio Komisijine obveze, te obveze ipak mogao povrijediti i to načelno tako da prođe nekažnjeno kad je riječ o situacijama koje su se već dogodile.

125 Tužitelj tvrdi da povlačenje prihvata preuzete obveze samo po sebi čini dovoljnu sankciju jer za gospodarski subjekt postaje preteško da proda svoju robu na isplativ način na tržištu Unije.

126 Vijeće i Komisija ističu da je, protivno tužiteljevim tvrdnjama, moguće tumačiti članak 14. stavak 1. Osnovne antidampinške uredbe kao i članak 24. stavak 1. Osnovne antisubvencijske uredbe u smislu da oni institucijama Unije povjeravaju dužnost propisivanja zahtjeva za usklađenost za obveze i utvrđivanje postupaka u tom pogledu. Te institucije naglašavaju da ti članci naslovljeni „Opće odredbe” predviđaju da se privremene ili konačne antidampinške ili kompenzacijske pristojbe uvode uredbom, a ubiru ih države članice u obliku, prema stopi i drugim uvjetima utvrđenima u uredbi koja ih propisuje.

127 Vijeće i Komisija osobito ističu da odredbe navedene u točki 126. ove presude upućuju na „druge uvjete” koji podrazumijevaju mogućnost nadzora nad poštovanjem obveze pomoću računa na temelju obveze. Posljedično, može se donijeti zaključak o nadležnosti institucija Unije da proglase nevaljanima račune na temelju obveze i da carinskim tijelima nalože naplatu pristojbi na „predmetni uvoz”. Tako valja ocijeniti čine li te odredbe dovoljnu pravnu osnovu koja omogućuje donošenje članka 2. pobijane uredbe.

128 U tom pogledu najprije valja navesti da je Sud već utvrdio, u točki 58. presude od 15. ožujka 2018. (C-256/16, EU:C:2018:187), na koju je Komisija uputila na raspravi, da iz teksta članka 14. stavka 1. prve rečenice Uredbe br. 1225/2009 proizlazi da zakonodavac Unije nije namjeravao ograničiti uvjete koji se odnose na ubiranje antidampinških pristojbi koje može utvrditi Komisija.

129 Presuda od 15. ožujka 2018., Deichmann (C-256/16, EU:C:2018:187), odnosila se na Uredbu Komisije čiji je članak 1. predviđao naloge kojima se namjeravala zadržati naplata antidampinških pristojbi propisanih konačnim uredbama i uredbama o produljenju, obvezujući nacionalna carinska tijela da pričekaju dok Komisija ne utvrdi stope pod kojima je te pristojbe trebalo utvrditi izvršenjem presude Suda kojom se poništavaju prvotno utvrđene pristojbe. Tako se nalog u biti sastojao od toga da su nacionalna carinska tijela trebala pričekati da bi saznala koje se pristojbe zapravo duguju prije nego što se izjasne o zahtjevima za povrat koje su podnijeli gospodarski subjekti koji su platili te pristojbe. Prema tome, situacija o kojoj je riječ u navedenom predmetu odnosila se na pitanje koji je iznos pristojbi koje su stranke prvotno platile i koji su carinska tijela trebala vratiti navedenim strankama.

130 Međutim, za razliku od situacije o kojoj je riječ u presudi od 15. ožujka 2018., Deichmann (C-256/16, EU:C:2018:187), pitanje postavljeno u ovom slučaju odnosno vremensko uvođenje antidampinških i antisubvencijskih pristojbi koje se dugovalo zbog nepostojanja obveze koja je u međuvremenu povrijeđena ili povučena, obuhvaćeno je izričitim odredbama članka 8. stavka 10. i članka 10. stavka 5. Osnovne antidampinške uredbe kao i onima iz članka 13. stavka 10. i članka 16. stavka 5. Osnovne antisubvencijske uredbe. Tako, s obzirom na te izričite odredbe treba ocijeniti proizlazi li radnja koju je Komisija poduzela u ovom slučaju iz pravne osnove koju je predvidio zakonodavac ili od nje odstupa, u posebnom kontekstu posljedica koje mogu proizlaziti iz povlačenja prihvata preuzete obveze.

131 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da pri tumačenju odredbe prava Unije u obzir treba uzeti ne samo njezin tekst i njezine ciljeve nego i njezin kontekst i sve odredbe prava Unije (vidjeti presudu od 8. srpnja 2019., Komisija/Belgija (članak 260. stavak 3. UFEU-a – Mreže velike brzine), C-543/17, EU:C:2019:573, t. 49. i navedenu sudsku praksu). Osim toga, kad je riječ o određivanju toga ima li odredba retroaktivan doseg, iz nje mora jasno proizlaziti da joj treba pripisati takav učinak (vidjeti analogijom presudu od 24. rujna 2002., Falck i Acciaierie di Bolzano/Komisija, C-74/00 P i C-75/00 P, EU:C:2002:524, t. 119.).

132 Namjera zakonodavca da izričito uredi posljedice povrede ili povlačenja prihvata preuzetih obveza u osnovnim uredbama određivanjem uvjeta u skladu s kojima se pristojbe koje se duguje u nedostatku obveza mogu uvesti retroaktivno, proizlazi iz različitih uvodnih izjava navedenih uredbi.

133 Tako se u uvodnoj izjavi 14. Osnovne antidampinške uredbe navodi sljedeće:

„Potrebno je navesti postupke za prihvaćanje dogovora koji ukidaju damping i štetu umjesto uvođenja privremene i konačne pristojbe. Primjereno je također odrediti posljedice kršenja dogovora ili povlačenja iz dogovora i da se mogu uvesti privremene pristojbe u slučaju sumnje u kršenje dogovora ili ako je potrebno provesti daljnju istragu s ciljem nadopune dokaza. U prihvaćanju dogovora, potrebno je voditi računa da predloženi dogovori i njihova provedba ne dovode do nekonkurentnog ponašanja.”

134 Uvodna izjava 12. Osnovne antisubvencijske uredbe ima odgovarajući sadržaj.

135 Štoviše, u uvodnoj izjavi 17. Osnovne antidampinške uredbe navodi se kako slijedi:

„Potrebno je predvidjeti retroaktivnu naplatu privremenih pristojba ako se to smatra primjerenim i definirati okolnosti koje mogu dovesti do retroaktivne primjene pristojbi, a kako bi se izbjeglo ugrožavanje primjene konačnih mjera. Potrebno je propisati da se pristojbe mogu primjenjivati retroaktivno u slučajevima kršenja ili povlačenja iz preuzetih obveza.”

136 Uvodna izjava 16. Osnovne antisubvencijske uredbe istovjetna je.

137 U pogledu strukture i svrhe osnovnih uredbi koje se navodi, s obzirom na, s jedne strane, namjeru zakonodavca da propiše postupke koji se mogu koristiti u svrhu donošenja zaključaka o Komisijinu opozivu prihvata preuzete obveze i, s druge strane, odredbe navedene u točkama 69. i 70. ove presude kojima se ostvarila ta namjera zakonodavca, valja odbaciti tumačenje Komisije i Vijeća kojima se iz upućivanja iz članka 14. stavka 1. Osnovne antidampinške uredbe kao i iz članka 24. stavka 1. Osnovne antisubvencijske uredbe na „druge uvjete” naplate pristojbi nastoji izvući zaključak o tome da institucije Unije koje su zadužene za provedbu osnovnih uredbi u okviru te provedbene ovlasti mogu tražiti od predmetnih poduzetnika da plate sve pristojbe koje se duguju na temelju transakcija koje su obuhvaćene računima na temelju obveze a koji su u međuvremenu proglašeni nevaljanima.

138 Taj zaključak također vrijedi za argumentaciju Komisije i Vijeća u skladu s kojom je moguće izvući zaključak o postojanju takve ovlasti na temelju članka 8. stavka 9. Osnovne antidampinške uredbe i članka 13. stavka 9. Osnovne antisubvencijske uredbe, u skladu s kojima se pristojbe automatski primjenjuju nakon povlačenja prihvata preuzetih obveza. Naime, valja utvrditi da je takva automatska primjena predviđena u granicama koje su izričito predviđene člankom 8. stavkom 10. i člankom 10. stavkom 5. Osnovne antidampinške uredbe kao i člankom 13. stavkom 10. i člankom 16. stavkom 5. Osnovne antisubvencijske uredbe.

139 Nijedan od argumenata Komisije i Vijeća nije takve prirode da dovede u pitanje prethodni zaključak.

140 Kao prvo, kad je riječ o tvrdnjama Vijeća, koje se navode u točkama 122. i 123, ove presude, one se u bitnome, s jedne strane, sastoje od toga da se te privremene pristojbe ne mogu uvesti zbog sumnji u povredu obveza na osnovi članka 8. stavka 10. Osnovne antidampinške uredbe i članka 13. stavka 10. Osnovne antisubvencijske uredbe jer je uvođenje konačnih pristojbi već ranije odlučeno. S druge strane, Vijeće također tvrdi da se primjena računa na temelju obveze može poistovjetiti s evidentiranjem uvoza u smislu članka 14. stavka 5. Osnovne antidampinške uredbe. Iz toga slijedi da se prethodno navedene odredbe ne primjenjuju na činjenice slučaja ili potvrđuju praksu računa na temelju obveze.

141 U tom pogledu, kad je najprije riječ o prvoj tvrdnji koja se odnosi na nemogućnost primjene privremenih pristojbi u ovom slučaju zbog ranijeg uvođenja konačnih pristojbi, valja navesti da, pod pretpostavkom da je osnovana, ona nije takve prirode da bi mogla dovesti u pitanje zaključak u skladu s kojim osnovne uredbe predviđaju posebno određene pretpostavke pod kojima se pristojbe koje se duguju u slučaju povrede obveza mogu retroaktivno uvesti. Uostalom, kao što to tužitelj pravilno ističe, članak 8. stavak 10. Osnovne antidampinške uredbe i članak 13. stavak 10. Osnovne antisubvencijske uredbe odnose se na dvije različite situacije. Međutim, samo se u drugoj situaciji pretpostavlja da „ispitni postupak koji je vodio k preuzimanju obveze nije završen” te da stoga te konačne pristojbe nisu uvedene.

142 Zatim, kad je riječ o navodnom poistovjećivanju računa na temelju obveze s evidentiranjem uvoza u smislu članka 14. stavka 5. Osnovne antidampinške uredbe, dovoljno je utvrditi da te odredbe ograničavaju primjenu mjera obveznog evidentiranja uvoza na razdoblje od devet mjeseci. Stoga, čak i pod pretpostavkom da se evidentiranje u smislu članka 14. stavka 5. Osnovne antidampinške uredbe može poistovjetiti sa sastavljanjem računa na temelju obveze, vremenski doseg nevaljanosti računa na temelju obveze proglašene u skladu s pobijanim odredbama premašuje granice uspostavljene Osnovnom antidampinškom uredbom.

143 Štoviše, kad je riječ o upućivanju Vijeća na presudu od 21. veljače 1984., Allied Corporation i dr./Komisija (239/82 i 275/82, EU:C:1984:68, t. 21.), valja utvrditi da ona ne utječe na postojanje Komisijine mogućnosti da u slučaju opoziva prihvata preuzete obveze poduzme mjere s retroaktivnim učinkom i da nacionalnim carinskim tijelima osobito naloži naplatu konačnih antidampinških i kompenzacijskih pristojbi poput onih koje su se prvotno dugovale. Naime, navedena presuda odnosi se na predmet u kojem je Komisija, nakon prijave obveze u najkraćim rokovima trebala primijeniti „privremene” mjere ako je smatrala da to nalažu interesi Unije. U takvim je okolnostima navedeno da je Komisija trebala koristiti „raspoložive informacije”. U točki 21. navedene presude osobito je navedeno da s obzirom na to da sâmo ugovaranje obveze pretpostavlja stvarno postojanje dampinga, od Komisije se ne može tražiti da pokrene novi ispitni postupak u trenutku raskida takve obveze.

144 Kao drugo, upućivanja Vijeća na uvodne izjave 18. i 19. Uredbe br. 461/2004 (vidjeti točku 104. ove presude) valja odbaciti kao neodlučujuća za ovaj spor. Naime, razmatranja koje je citiralo Vijeće ne odnose se na retroaktivnu primjenu pristojbi koje su se dugovale u nedostatku obveze koja bi u međuvremenu bila povučena ili povrijeđena.

145 Kao treće, kad je riječ o Komisijinim upućivanjima na određene okolnosti ili na druge presude u području carinskih pristojbi koje se odnose na nepotpisane račune koje je uvoznik podnio na carinjenje ili na situacije u kojima je *a posteriori* nadzor pokazao da je preferencijalna tarifa pogrešno dodijeljena (vidjeti točku 109. ove presude), valja utvrditi da su svrha i struktura koje su svojstvene osnovnim uredbama, poput onih prethodno navedenih, prepreka obrazloženju koje je analogno provedbi carinskog zakonodavstva.

146 Kao četvrto, Komisija u točki 49. i sljedećima svojeg odgovora na tužbu navodi da je Odluka 2013/423 među ostalim u svojim uvodnim izjavama 14. i 15. sadržavala odredbe o posljedicama povrede obveza kako bi istaknula da je u ovom slučaju pravno pravilo bilo posebno jasno. Komisija i Vijeće također upućuju na nekoliko ranijih slučajeva iz kojih je proizlazilo da obveza podnošenja računa na temelju obveze i mogućnost njihova proglašenja nevaljanima nisu nove i da Komisijina radnja u ovom slučaju nije izmjena ranije institucionalne „prakse”.

147 Međutim, trajanje prakse na koju se pozivaju Komisija i Vijeće, kao i okolnost da je tužitelj za to znao ne utječu na utvrđenje toga da ta praksa nema pravnu osnovu.

148 Usto, budući da se rješenje ovog spora ne temelji ni na tužiteljevim tvrdnjama o postojanju navodne ranije prakse koja se sastoji od oslobođenja uvoza provedenog prije povlačenja prihvata preuzete obveze od antidampinških ili kompenzacijskih pristojbi, nije nužno izjasniti se o Komisijinu argumentu o postojanju zapreka vođenju postupka (vidjeti točku 84. ove presude). U svakom slučaju, valja odbaciti taj argument o postojanju zapreke vođenju postupka zbog toga što pitanje izvođenja dokaza činjenice na koju se poziva u prilog zahtjevu ne proizlazi iz dopuštenosti tog zahtjeva nego iz njegove osnovanosti (vidjeti, analogijom, rješenje od 27. travnja 2017., CJ/ECDC, T-696/16 REV i T-697/16 REV, neobjavljeno, EU:T:2017:318, t. 39.). Osim toga, valja navesti da iz teksta članka 76. točke (f) Poslovnika i osobito iz uporabe izraza „po potrebi” proizlazi da tužba ne mora obvezno sadržavati dokazne prijedloge. Jedina sankcija u pogledu dokaznih prijedloga je njihovo odbacivanje zbog nepravodobnosti ako su prvi put i bez objašnjenja podneseni u stadiju replike ili odgovora na repliku, ili iznimno, prije zatvaranja usmenog dijela postupka ili prije odluke Općeg suda o neprovođenju usmenog dijela postupka, (članak 85. stavci 2. i 3. Poslovnika) (vidjeti, u tom smislu, presudu od 3. veljače 2005., Chiquita Brands i dr./Komisija, T-19/01, EU:T:2005:31, t. 71.).

149 Kao peto, Komisija ističe da je namjeravala povećati učinkovitost obveza, dopuniti nadležnost nacionalnih carinskih tijela i djelovati na način da tužitelj ne može zaobići *a posteriori* kontrole navedenih carinskih tijela jer se pokazalo da je prodavao proizvode koji su bili obuhvaćeni obvezom posredstvom povezanih uvoznika Unije koji nisu bili stranke sporazuma odnosno putem prodajnog kanala koji nije odobren sporazumom.

150 Uvodno, valja navesti da je u točkama 31. do 37. replike tužitelj reagirao na Komisijine tvrdnje koje se odnose na podjelu nadležnosti između nacionalnih carinskih tijela i institucija Unije u ovom kontekstu (vidjeti točku 72. ove presude). Komisija je u odgovoru na repliku tvrdila da su argumenti navedeni u replici novi i prema tome nedopušteni. Na raspravi je pak navela da je tužitelj zapravo iznio samo činjenične elemente. Budući da je tužitelj u tom pogledu pojasnio da nije imao namjeru isticati novi tužbeni razlog koji se temelji na Carinskom zakoniku Unije, valja smatrati da je Komisijin argument o postojanju zapreke vođenju postupka postao bespredmetan.

151 Kad je riječ o osnovanosti Komisijine tvrdnje, valja utvrditi da, kao što to tvrdi tužitelj, činjenica povlačenja prihvata preuzetih obveza već kao takva uzrokuje negativne posljedice za gospodarski subjekt koji ih je preuzeo, zbog čega čini znatnu sankciju (vidjeti točku 125. ove presude). K tomu, kao što to tvrde Komisija i Vijeće, nije riječ o situaciji koja se temelji na nekažnjenosti gospodarskog subjekta koji je povrijedio svoje obveze ili o situaciji koja bi mu omogućila da slobodno ostvari korist od takve radnje. Naime, valja naglasiti da nije svaka radnja naplate antidampinških ili antisubvencijskih

pristojbi zabranjena, nego da je na institucijama Unije da uzmu u obzir postupovna ograničenja onako kako su u tom pogledu predviđena Osnovnom antidampinškom i Osnovnom antisubvencijskom uredbom.

152 S obzirom na prethodno navedeno, valja utvrditi da osnovne uredbe ne čine dovoljnu pravnu osnovu za donošenje pobijanih odredbi.

Prigovor nezakonitosti

153 Još valja razmotriti mogu li, unatoč nepostojanju dovoljnih pravnih osnova u osnovnim uredbama, članak 3. stavak 2. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članak 2. stavak 2. Provedbene uredbe br. 1239/2013 činiti pravnu osnovu pobijanih odredbi.

154 U tom pogledu, tužitelj svoju tužbu također temelji na prigovoru nezakonitosti članka 3. stavka 2. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 2. Provedbene uredbe br. 1239/2013 koji se temelji na navodnoj povredi članka 8. i članka 10. stavka 5. Uredbe br. 1225/2009 kao i članka 13. i članka 16. stavka 5. Uredbe br. 597/2009 kako su se primjenjivali u vrijeme usvajanja provedbenih uredbi br. 1238/2013 i 1239/2013.

155 Članak 3. stavak 2. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članak 2. stavak 2. Provedbene uredbe br. 1239/2013 sadržavaju formulaciju koja Komisiji omogućuje da odredi transakcije za koje „carinski dug nastaje u trenutku prihvaćanja prijave za puštanje u slobodan promet" kada Komisija povuče svoj prihvat preuzete obveze u skladu s člankom 8. stavkom 9. Uredbe br. 1225/2009 ili člankom 13. stavkom 9. Uredbe br. 597/2009 donošenjem uredbe ili odluke koje se odnose na posebne transakcije i koje odgovarajuće račune proglašavaju nevaljanima na temelju obveze.

156 Tužitelj u biti ističe da Vijeće, djelujući kao provedbeno tijelo a ne kao zakonodavac, nije moglo Komisiji dati ovlast da proglasi nevaljanima račune na temelju obveze pukim povlačenjem prihvata preuzete obveze niti naložiti carinskim tijelima da naplate pristojbe na robu koja je već puštena u slobodan promet na carinskom teritoriju Unije. Tako, te tvrdnje treba tumačiti na način da se osobito odnose na odredbe članka 3. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 2. točke (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013.

157 Zbog razloga koji odgovaraju onima već navedenima u točkama 128. do 140. ove presude a koji se odnose na opću strukturu Osnovne antidampinške i Osnovne antisubvencijske uredbe valja prihvatiti tužiteljev prigovor nezakonitosti koji se odnosi na članak 3. stavak 2. točku (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članak 2. stavak 2. točku (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013. Naime, s jedne strane, te odredbe nisu obuhvaćene pretpostavkama predviđenima člankom 8. i člankom 10. stavkom 5. Uredbe br. 1225/2009 i člankom 13. te člankom 16. stavkom 5. Uredbe br. 597/2009 kako su se primjenjivale u vrijeme donošenja uredbi br. 1238/2013 i 1239/2013 te nisu u skladu s njima. S druge strane, iz opće strukture uredbi br. 1225/2009 i 597/2009 ne proizlazi da je Vijeće provedbenom uredbom moglo ovlastiti Komisiju da predvidi da je – bez vremenskog ograničenja tog postupka – nakon povlačenja njezina prihvata preuzete obveze i proglašenja računa na temelju obveze nevaljanima, carinski dug [trebao nastati] u trenutku prihvaćanja prijave za puštanje u slobodan promet […]"

158 Prema tome, valja zaključiti da članak 3. stavak 2. točka (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članak 2. stavak 2. točka (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013 nisu primjenjivi u ovom slučaju.

Prilog C.3 iz replike

159 U tim okolnostima, nije nužno izjasniti se o dopuštenosti Priloga C.3 iz replike. Naime, neovisno o tome postavlja li se u ovom slučaju pitanje je li se dokument o kojem je riječ, naslovljen „Monitoring of Undertaking – Finding following the verification visit", čije zaglavlje upućuje na Komisijinu glavnu upravu „Trgovina" mogao nalaziti u posjedu tužiteljeva odvjetnika, valja zaključiti da se u najboljem slučaju radi o primjeru upravnog pristupa koji je Komisija usvojila u konkretnom slučaju a za koji se uostalom nije pokazalo da je imao iste posljedice kao ovaj slučaj. U bitnome proizlazi da je Komisija, nakon što je utvrdila povredu posebne obveze, ipak smatrala da nije nužno poduzeti ikakvu radnju. Međutim, u ovom slučaju, rješenje spora ne temelji se na usporedbi različitih pristupa koje je Komisija mogla usvojiti u svojoj ranijoj praksi, u kontekstu obveza koje su povrijedili predmetni gospodarski subjekti.

Zaključak

160 S obzirom na sva prethodno navedena razmatranja, valja prihvatiti jedini tužiteljev tužbeni razlog i posljedično proglasiti poništenje pobijanih odredbi.

Troškovi

161 Sukladno članku 134. stavku 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Na temelju članka 138. stavka 1. Poslovnika, institucije koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove.

162 Budući da Komisija nije uspjela u postupku, treba joj naložiti da, osim vlastitih troškova, snosi i troškove tužitelja, u okviru njegova zahtjeva. Vijeće će snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (četvrto vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. **Poništava se članak 2. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2016/2146 od 7. prosinca 2016. o povlačenju prihvaćanja preuzete obveze za dva proizvođača izvoznika dodijeljenog Provedbenom odlukom 2013/707/EU o potvrdi prihvaćanja preuzete obveze u vezi s antidampinškim i antisubvencijskim mjerama koje se odnose na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine za vrijeme primjene konačnih mjera u dijelu u kojem se odnosi na društvo Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd.**

2. **Europskoj komisiji nalaže se da, uz vlastite, snosi i troškove društva Jiangsu Seraphim Solar System.**

3. **Vijeće Europske unije snosi vlastite troškove.**

Kanninen Schwarcz Iliopoulos

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 8. srpnja 2020.

Potpisi